

ANNELIDA (Halkalı Solucanlar)

Annelidler tatlısu , deniz ve karalarda yaşarlar. Bir kısmı parazitiktir. Yaklaşık 9.000 kadar türü vardır.

Yumuşak vücutludur, enine kesitleri dairesel, uzunlukları genişliklerinden fazladır.

Vücut (Epidermis), halkalı kaslar ve sölom bir dizi tekrarlayan segmentlerden meydana gelir. Bu metamerizm olarak bilinir.

Annelidlerin dış vücut duvarı esnektir ve harekette aktif rol oynar.

Ayrıca, ince yapılı vücut duvarı nemi korumayı sağlayan gaz değişimi için genel bir yüzey olarak görev yapar.

Vücut yüzeyinde kitinden yapılış ve seta adı verilen kıl şeklinde çıkıntılar bulunabilir.

Ayrı eşeyli veya hermafrodit olabilirler. Bazı türlerde de eşeysiz üreme görülür.

Annelidlerin çoğunda gelişme esnasında tipik, sillerle kaplı bir trokofor larva dönemi vardır.

Mezoderm kökenli olan sölomun içi bir epitel tabakası ile örtülüdür ve gerçek bir karın boşluğu oluşturur.

Annelidlerin deri ve kas kılıfı çok iyi gelişmiştir. Vücudun dışında epidermis salgısı sonucu oluşan ince bir kutikula örtüsü; bunun altında tek tabakalı epidermis; daha altta vücudu halka şeklinde çeviren kaslar ve sonra da boyuna kaslar yer alır (deri-kas kılıfı).

Boşaltım sistemi her segmentte bir çift olmak üzere birbiri arkasına sıralanmış nefridiumlardan oluşmuştur. Her bir nefridium bir önceki segmentten başlar, onu izleyen segment ventralden dışarı açılır.

Annelidlerde sindirim sistemi, ağızla başlayan ve anüsle son bulan uzun bir boru şeklindedir.

Dolaşım sistemi kapalıdır. Başlıca kan damarları, sırt ve karın damarları olmak üzere iki tanedir.

-Bundan başka bu iki damarı her segmentte birbirine birleştiren halka şeklinde damarlar vardır.

-Kan sırtta arkadan öne, karında önden arkaya doğru akar.

-Annelidlerin kan plazmasında genellikle erimiş halde hemoglobin ve serbest halde amoebosit hücreleri bulunur.

Sinir sistemi, vücudun ön ucunda bulunan bir çift serebral ganglionla başlar.

Vücut boyunca her segmentte bir ganglion çifti bulunur. Bir önceki segmentte bulunan ganglion çiftini bir sonraki ganglion çifti ile birleştiren sinir ipliklerine konnektif adı verilir.

Aynı segmentte bulunan iki ganglionu birleştiren sinir ipliğine ise komissür adını alır.

Annelidler ve Arthropodlar için özel olan bu tip sinir sistemine ip merdiveni şeklinde sinir sistemi denir.

Annelidler, çoğunluğu sucul olan örnekleri kapsayan üç sınıfı vardır.

Bunlar; Polychaeta (Deniz solucanları), Hirudinea (Sülükler), Oligochaeta (tatlısu ve karasal solucanlar)

SINIF: POLYCHAETA (Deniz Solucanları)

Annelid türlerinin %70'i bu sınıf içinde yer alır. Hemen hepsi denizde yaşayan kurtlardır.

Her segmentte vücudun yanlarında bulunan çıkıntılar (Parapod) üzerinde sayısız kitin kıllar (Seta) bulunur. Poliketleri diğer gruplardan ayıran en önemli özelliktir.

Parapodlar gövde segmentlerinin yanlarında, vücut duvarının dışarı doğru ince yassılaştırmış lateral uzantılardır.

Ayrı eŖeyli hayvanlardır. EŖeyssel bezler (gonadlar) sölom epitelinden geliŖir. Üreme hücreleri (spermatozoitler ve yumurtalar) sölom boşluğu içine düşer ve boşaltım organları ile dışarıya atılırlar. GeliŖmeleri trokofora larva evresinden geçerek tamamlanır .

Poliketler, yaşadıkları yere göre beŖ gruba ayrılarak incelenirler:

1. Grup: Yüzeyde Yaşayan Poliketler
2. Grup: Pelajik Poliketler
3. Grup: Galeride Yaşayan Poliketler
4. Grup: Toprak İçinde Sabit Yaşayan Poliketler
5. Grup: Tüp İçerisinde Yaşayan Poliketler

SINIF: OLIGOCHAETA (Toprak ve Tatlısu Solucanları)

Karasal, çok azı tatlısu formları içermektedir.

Akvatik oligoketler 3 cm'den daha küçüktür. Pek azı mikroskobiktir.

Göllerin, derelerin diplerindeki çamurda ve alglerin arasında yaşarlar.

Karada yaşayanlara göre daha küçüktür, setaları daha uzundur, bazıları da yüzmede ve besin toplamada kullanılır.

Nadiren solungaçları vardır.

Eşeysiz üreme akvatik gruplarda çok yaygındır. Üremede enine bölünmeler olur ve her bölünmede birkaç kardeş kurt meydana gelir. Tam bölünmeyi sonra rejenerasyon izleyebilir.

SINIF: HIRUDINAE (Sülükler)

Tatlısu, deniz ve karada yaşayan hayvanlardır. Yalnız 300 türü tanımlanmıştır. Vücutları dorsoventral yassılaştırmış olup, vücut dışında vücut içindekinden fazla segment bulunur.

Bir sülüğün ağzı, kaslı ve pompa görevi yapan bir farinkse açılır. Tükürük bezleri hirudin salgılayan farinks ile bağlantılıdır.

Vücudun ön (Anterior) ve arka (Posteriör) uçlarında vantuzlar bulunur.

Sölm boşluğu gerçek bir bağ dokusu ile doludur. Hepsi hermafrodit hayvanlardır.

Gelişmeleri sırasında trokofora larva dönemi yoktur.